

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Δρ. Νικόλαος Στριμπάκος
Καθηγητής

Ενότητα 10. Ποιοτική – περιγραφική έρευνα στη Φυσικοθεραπεία – Ερωτηματολόγια - Συνέντευξη

- Διαδικασία διεξαγωγής ποιοτικής έρευνας
- Εσωτερική και εξωτερική εγκυρότητα στην ποιοτική έρευνα
- Μέσα συλλογής δεδομένων
- Κατασκευή ερωτηματολογίων – κλίμακες κατάταξης
- Συσχετιστική έρευνα
- Μελέτη περίπτωσης

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- Ποιοτική έρευνα

Δεν μετατρέπει τα ευρήματά της σε αριθμούς

Δεν γίνεται στατιστική επεξεργασία

Αναλύει σε βάθος το πρωτότυπο «ανοικτό» ερευνητικό υλικό

Συχνά ακολουθεί φιλοσοφικές προσεγγίσεις

Αρχή: οι ανθρώπινες εμπειρίες είναι πολύ σημαντικές και δεν μπορούν να αντικατασταθούν από μετρήσιμους δείκτες.

Αξιοπιστία Ποιοτικής Έρευνας

- Στη ποσοτική έρευνα η αξιοπιστία αφορά την επαναληψιμότητα μιας μέτρησης, ανταπόκρισης κλπ με σταθερές συνθήκες.
- Στη ποιοτική έρευνα αν και οι στόχοι είναι διαφορετικοί ωστόσο και εδώ μπορεί να επαναπροσδιοριστεί η έννοια της αξιοπιστίας με στόχο την «παραγωγή» αξιόλογης κοινωνικής έρευνας
- **Εξωτερική αξιοπιστία** – μπορεί η έρευνα να επαναληφθεί; Πρέπει να υιοθετηθεί η ίδια μεθοδολογία/ρόλος του προηγούμενου ερευνητή.
- **Εσωτερική αξιοπιστία** – περισσότεροι του ενός ερευνητή/παρατηρητή να συμφωνούν στο τι βλέπουν, ακούν, ερμηνεύουν

(LeCompte and Goetz 1982)

Εγκυρότητα Ποιοτικής Έρευνας

- Εγκυρότητα – σωστή απόδοση ή συμπέρασμα από τα δεδομένα.
- Εσωτερική εγκυρότητα – συμφωνία (ταίριασμα) μεταξύ των παρατηρήσεων και των θεωρητικών ιδεών που αναπτύσσουν.
- Εξωτερική εγκυρότητα– βαθμός γενίκευσης των αποτελεσμάτων. Δύσκολο στη ποιοτική έρευνα λόγω μικρού αριθμού δείγματος.

Εγκυρότητα Ποιοτικής Έρευνας

Ποιότητα έρευνας:

- Φερεγγυότητα – credibility (εσωτερική εγκυρότητα)
- Μεταφερισιμότητα ή Εφαρμοσιμότητα -
Transferability or Applicability
(εξωτερική εγκυρότητα - external validity)
- Βασιμότητα – Dependability (αξιοπιστία)
- Επιβεβαιωσιμότητα ή Εμπιστευσιμότητα ή
Αυθεντικότητα- Confirmability or Trustworthiness
or Authenticity (αντικειμενικότητα)

Χαρακτηριστικά Ποιοτικής Έρευνας

- Ξεκινά με γενική ερώτηση ή πρόβλημα
- Δεν υπάρχει προκαθορισμένη υπόθεση
- Χρησιμοποιεί δείγμα βάσει σκοπού
- Χρησιμοποιεί σχετικά μικρό δείγμα
- Τα δεδομένα συλλέγονται με μη-δομημένα, ημι-δομημένα ή δομημένα εργαλεία
- Αναλύονται περιγραφικά
- Επηρεάζεται ιδιαίτερα από τις εμπειρίες, βιώματα και προσωπικές επιλογές του ερευνητή

Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας

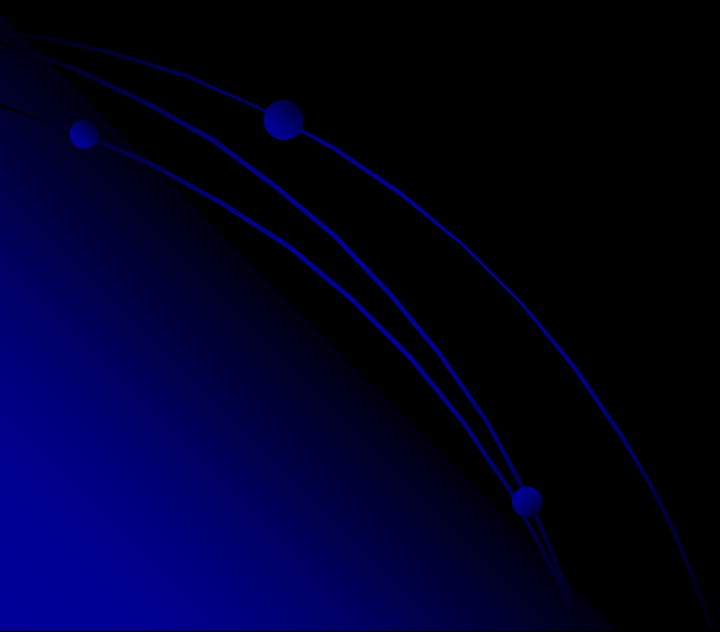
- Συνεντεύξεις
- Ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)
- Συγκέντρωση προτάσεων
- Παρατηρήσεις
 - Συγκαλυμμένη ή μη (πρόβλημα η έλλειψη συγκατάθεσης)
 - Συμμετοχική ή μη
- Ημερολόγια
- Εξέταση εγγράφων
- Οι παραπάνω μέθοδοι μπορεί να δρουν συμπληρωματικά μεταξύ τους αλλά και με ποσοτικές μεθόδους έρευνας

ΣΤΑΔΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

- Σκοπός έρευνας
- Δείγμα
- Κατασκευή ερωτηματολογίου
- Πιλοτική έρευνα
- Συνοδευτικό γράμμα
- Ταχυδρόμηση ερωτηματολογίου/προσωπική επαφή
- Δεύτερη επαφή με μη ανταποκριθέντες
- Ανάλυση δεδομένων
- Εξαγωγή συμπερασμάτων
- Αναφορά/δημοσίευση

ΜΟΡΦΕΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

- ανοικτές ερωτήσεις
- κλειστές ερωτήσεις
- εικονογραφημένη μορφή

ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

- κάλυψη του θέματος
- εύρος ερωτήσεων
- χρόνος απάντησης
- γλώσσα κατανοητή
- ερωτήσεις ξεκάθαρες (από γενικές σε ειδικές, όχι διπλή άρνηση)
- σχεδιασμός ερωτηματολογίου (χαρτί A4, λογότυπο, χρώμα)
- ευχαριστίες
- κόστος ερωτηματολογίου/ταχυδρομείου/απαντητικός φάκελος

ΜΕΣΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

κατατακτήριες κλίμακες

1	2	3	4	5
πάντα	σχεδόν πάντα	μερικές φορές	σχεδόν σπάνια	σπάνια

κλίμακες απόψεων

1	2	3	4	5
συμφωνώ απόλυτα		αβέβαιος		διαφωνώ απόλυτα

κλίμακα εννοιολογικής διαφοροποίησης (7-βαθμίδων κλίμακα)

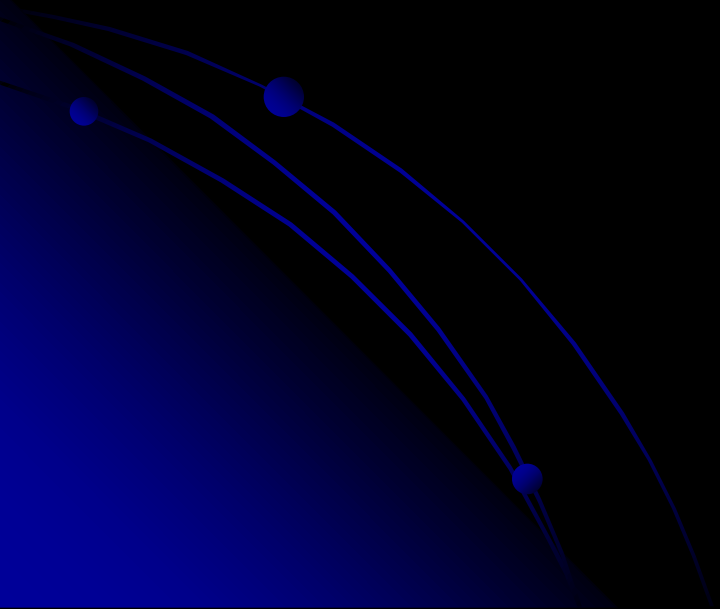
σκληρός	7	6	5	4	3	2	1	μαλακός
	πολύ			δεν ξέρω			πολύ	

οπτική αναλογική κλίμακα

0	10
καθόλου πόνος	μέγιστος πόνος

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

- Δομημένη (ίδιες ερωτήσεις, ίδια σειρά)
- Ιεραρχημένη (ίδιες ερωτήσεις, διαφορετική σειρά)
- Ελεύθερη

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΉ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

- Προετοιμασία εξοπλισμού/τόπου
- Επαρκής χρόνος αλλά όχι πολύ μεγάλος
- Ευκολία συνεντευξιαζόμενου
- Οπτική επαφή/ενθάρρυνση
- Εμπιστοσύνη
- Σεβασμός σε ντροπαλότητα, άγχος, κ.λ.π.

Delphi study

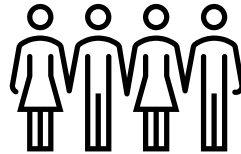
Researcher

Questionnaire

Experts

Final Report

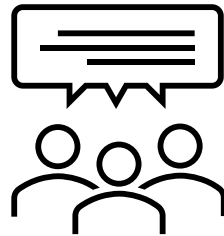

Focus groups

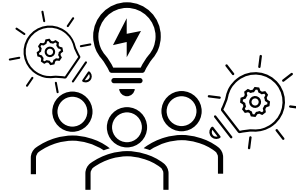
Researcher

Experts

Discussion

Final Report

Βασικές διαφορές ανάμεσα σε Delphi studies και Focus groups

Τα **focus groups** περιλαμβάνουν ζωντανή, πρόσωπο με πρόσωπο (ή διαδικτυακή) ομαδική συζήτηση, που παράγει αυθόρμητα και πλούσια ποιοτικά δεδομένα.

Η **μέθοδος Delphi** χρησιμοποιεί ανώνυμα, δομημένα ερωτηματολόγια σε πολλούς γύρους, σε διαφόρους ειδικούς, με στόχο την επίτευξη συναίνεσης.

Τα **focus groups** είναι ευέλικτα και διερευνητικά, ενώ η **μέθοδος Delphi** είναι συστηματική, επαναληπτική και προσανατολισμένη στη συναίνεση.

Βασικές διαφορές ανάμεσα σε **Delphi studies** και Focus groups

Αλληλεπίδραση:

Ανώνυμη, ελεγχόμενη ανταλλαγή απόψεων σε πολλαπλούς γύρους (π.χ. διαδικτυακές έρευνες).

Σκοπός:

Επίτευξη συναίνεσης ειδικών, πρόβλεψη τάσεων, ιεράρχηση θεμάτων.

Αλληλεπίδραση:

Άμεση, καθοδηγούμενη ομαδική συζήτηση· αυθόρμητη, δυναμική, με ανατροφοδότηση σε πραγματικό χρόνο.

Σκοπός:

Διερεύνηση ιδεών, κατανόηση αντιλήψεων, παραγωγή ποιοτικών πληροφοριών.

Βασικές διαφορές ανάμεσα σε **Delphi studies** και Focus groups

Δομή:

Υψηλά δομημένη, συστηματική και επαναληπτική διαδικασία.

Πλεονεκτήματα:

Ανωνυμία που περιορίζει την προκατάληψη, γεωγραφική ευελιξία (e-Delphi).

Μειονεκτήματα:

Απαιτεί χρόνο· προϋποθέτει αφοσίωση από πολυάσχολους ειδικούς· μπορεί να γίνει μονότονη· τα αποτελέσματα συνιστούν τεκμηριωμένες γνώμες, όχι αντικειμενικά δεδομένα.

Δομή:

Μπορεί να είναι δομημένη, ημι-δομημένη ή μη δομημένη· υψηλή ευελιξία.

Πλεονεκτήματα:

Πλούσια, λεπτομερής πληροφόρηση· καταγράφει δυναμική ομάδας και αυθόρμητες ιδέες.

Μειονεκτήματα:

Κίνδυνος κυριαρχίας από ισχυρές προσωπικότητες· πιθανότητα «ομαδικής σκέψης» (groupthink)· γεωγραφικός περιορισμός (εκτός αν διεξάγεται διαδικτυακά).

Θεματική ανάλυση

Η θεματική ανάλυση είναι μια μέθοδος εντοπισμού, ανάλυσης και αποτύπωσης προτύπων (θεμάτων) μέσα σε ένα σύνολο δεδομένων.

Στην πιο βασική της μορφή οργανώνει και περιγράφει το υλικό με (πλούσια) λεπτομέρεια. Ωστόσο, συχνά προχωρά πέρα από αυτό, ερμηνεύοντας διάφορες πτυχές του ερευνητικού αντικειμένου.

Step 1: Reading

- Begin data saturation discussion
- Read through all data
- Produce individual summative memos
- Compare memos with team

Step 2: Coding

- Renew data saturation discussion
- Individually code small sample of data
- Compare codes with team
- Develop shared codebook
- Code remaining data
- Check in with coding team for discrepancies

Step 3: Theming

- Finalise data saturation discussion
- Draft themes individually
- Compare themes with team
- Develop shared themes
- Represent themes with simple figure (optional)
- Refine themes using study participant feedback (optional)
- Write thematic analysis report

Θεματική ανάλυση

Βήμα 1: Ανάγνωση (Reading)

Έναρξη συζήτησης για
τον κορεσμό των
δεδομένων

Ανάγνωση όλων των
δεδομένων

Σύνταξη ατομικών
συνοπτικών
σημειωμάτων (memos)

Σύγκριση των
σημειωμάτων με την
υπόλοιπη ερευνητική
ομάδα

Βήμα 2: Κωδικοποίηση (Coding)

Ανανεωμένη συζήτηση για
τον κορεσμό δεδομένων

Ατομική κωδικοποίηση ενός
μικρού δείγματος δεδομένων

Σύγκριση κωδίκων με την
ομάδα

Ανάπτυξη κοινής λίστας
κωδικοποίησης (codebook)

Κωδικοποίηση των
υπόλοιπων δεδομένων

Έλεγχος με την ομάδα
κωδικοποίησης για τυχόν
ασυμφωνίες

Βήμα 3: Θεματική Οργάνωση (Theming)

Οριστικοποίηση της
συζήτησης για τον κορεσμό
δεδομένων

Ατομική διατύπωση θεμάτων
Σύγκριση θεμάτων με την
ομάδα

Ανάπτυξη κοινών θεμάτων

Αναπαράσταση θεμάτων σε
απλό διάγραμμα
(προαιρετικά)

Βελτίωση των θεμάτων με τη
χρήση ανατροφοδότησης
από συμμετέχοντες στη
μελέτη (προαιρετικά)

Σύνταξη της αναλυτικής
έκθεσης θεματικής ανάλυσης

Qualitative research in healthcare: an introduction to grounded theory using thematic analysis

¹AL Chapman, ²M Hadfield, ³CJ Chapman

¹Consultant in Infectious Diseases and General Medicine, Department of Infectious Diseases, Monklands Hospital, Airdrie Education, School of Social Sciences, Cardiff University, Cardiff, UK; ³Professor of Educational Policy and Practice, School of Education, University of Glasgow, Glasgow, UK

ABSTRACT In today's NHS, qualitative research is increasingly important as a method of assessing and improving quality of care. Grounded theory has developed as an analytical approach to qualitative data over the last 40 years. It is primarily an inductive process whereby theoretical insights are generated from data, in contrast to deductive research where theoretical hypotheses are tested via data collection. Grounded theory has been one of the main contributors to the acceptance of qualitative methods in a wide range of applied social sciences. The influence of grounded theory as an approach is, in part, based on its provision of an explicit framework for analysis and theory generation. Furthermore the stress upon grounding research in the reality of participants has also given it credence in healthcare research.

As with all analytical approaches, grounded theory has drawbacks and limitations. It is important to have an understanding of these in order to assess the applicability of this approach to healthcare research. In this review we outline the principles of grounded theory, and focus on thematic analysis as the analytical approach used most frequently in grounded theory studies, with the aim of providing clinicians with the skills to critically review studies using this methodology.

KEYWORDS grounded theory, healthcare, inductive analysis, qualitative research, quality improvement, thematic analysis

DECLARATION OF INTERESTS No conflict of interest declared

Chapman, A. L., Hadfield, M., & Chapman, C. J. (2015). Qualitative research in healthcare: an introduction to grounded theory using thematic analysis. *The Journal of the Royal College of Physicians of Edinburgh*, 45(3), 201–205. <https://doi.org/10.4997/JRCPE.2015.305>

Correspondence
Department of
Monklands Hos
Airdrie ML6 0JS
UK

e-mail ann.chapman@monklands.nhs.uk

Statement	Code(s)
'If there's a fire, you don't want to get in a group hug and have a fluffy discussion about who's going to leave the building first. But equally, if you're trying to solve a wicked problem, you need everybody in the team to be able to contribute to solving it.'	Importance of nature of task Importance of timescale
'I think that the older the clinical leaders are, the wiser they are to the fact that you can't work in an autocratic style, it just doesn't work in most settings unless there's an emergency.'	Change in style with experience
'It would be interesting to see how much this changes in this climate as well, because I think you know when things are good and when there's lots of money slushing around the system you can afford to be a little bit more gentle with people, affiliative, whatever, but when you've got to make really hard decisions, I think it does require you to, I mean, sometimes you do have to make hard decisions which aren't going to be popular.'	Effect of external environment
'Different trusts have different styles of doing things, they're culturally completely different about what's acceptable and what's the desired model for being CD or not.'	Impact of senior management on predominant styles in organisation

Article

Barriers and Facilitators for Therapeutic Green Exercise in Patients with Chronic Conditions: A Qualitative Focus Group Study

Aristi Tsokani ^{1,*}, Theodoros Dimopoulos ¹ , Evangelos Vourazanis ², Nikolaos Strimpakos ^{1,3}, Evdokia Billis ⁴, Garyfallia Pepera ² and Eleni Kapreli ²

Table 4. Barriers to green exercise.

Main Themes	Subthemes	
	Professionals	Patients
Weather conditions	Wintry weather	Wintry weather Hot weather and intense sunlight
Safety	Risk of animal attack Risk of accidents (cars, bicycles, drivers) Risk of human attack Mosquito-borne diseases Air pollution	Risk of animal attack Road safety Risk of human attack Lack of night lighting Risk of injury due to uneven terrain
Inadequate infrastructure	Lack of urban “green” space City planning	Inaccessibility Inappropriate facilities Proximity
Applicability	Specific health conditions	
Low compliance	Lack of medical advisory and support	

Three ways to use autocoding in NVivo:

NVIVO

1. Identify **themes** in your data
2. Analyze **sentiments**
3. Leverage your coding decisions with user-driven machine learning

Harness the p

ATLAS.ti
QUALITATIVE DATA ANALYSIS

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Δρ. Νικόλαος Στριμπάκος
Καθηγητής